

Afdeling Sociaal Beleid Participatie en Onderwijs

Aan de gemeenteraad

6 juni 2006
Gemeentestukken: 2006-25

Onderwerp: Jaarrekening 2005 Drechtwerk

1. Voorstel

De Raad wordt voorgesteld in te stemmen met de Jaarrekening van het Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden (Drechtwerk) en met de extra bijdrage van € 155.000,= ter dekking van het exploitatietekort over 2005.

2. Aanleiding

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van het Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden van 26 april 2006 is het ontwerp besproken van de jaarrekening 2005 van Drechtwerk. Conform het bepaalde in artikel 31, eerste en tweede lid van de gemeenschappelijke regeling van Drechtwerk wordt dit ontwerp ter commentaar aan de Raad voorgelegd.

3. Aspecten

Jaarrekening 2005

Uit de jaarrekening 2005 blijkt een negatief bedrijfsresultaat geboekt van € 4,1 miljoen. Begroot was evenwel een negatief resultaat van – € 2,3 miljoen.

Het negatieve bedrijfsresultaat over 2005 geeft overduidelijk aan dat Drechtwerk in zeer zwaar financieel weer verkeert. Hieraan liggen zowel interne als externe oorzaken ten grondslag. Intern is er op dit moment een onevenwichtige balans tussen industriële bedrijfsactiviteiten en dienstverlenende activiteiten. In de industriële bedrijfsactiviteiten (o.a. metaal, verpakken, assemblage), waar tweederde van de Wsw-medewerkers van Drechtwerk werkzaam is, is het door diverse marktontwikkelingen bijna onmogelijk om een rendabele bedrijfsvoering te realiseren. De huidige interim-directie is dan ook actief bezig om de organisatie te transformeren naar meer op dienstverlening gerichte activiteiten, zoals schoonmaak, groenvoorziening, detacheringen en schilder- en bouwactiviteiten. Hiervoor wordt tevens de commerciële ondersteuning binnen Drechtwerk versterkt. Ook is Drechtwerk bezig om nieuwe activiteiten te ontwikkelen, zoals wassen en stomen, verstrekken en controleren van EHBO-dozen, verzorging van catering, digitalisering van archieven en het bezorgen van post. Om deze beweging als gemeenten te ondersteunen heeft het Algemeen Bestuur in februari 2006 een convenant opgesteld, dat vervolgens is aangeboden aan de tien deelnemende colleges van B&W. In het convenant staan voorstellen voor afspraken tussen gemeenten en Drechtwerk over het afnemen van diensten bij Drechtwerk, waardoor gemeenten – door te investeren in Wsw-arbeid – het bedrijfsresultaat van Drechtwerk kunnen ontlasten. Tevens kunnen gemeenten hiermee concrete invulling geven aan de belangrijkste peiler van de modernisering van de sociale werkvoorziening: het zo regulier mogelijk inzetten van arbeidsgehandicapten.

Er zijn ook externe oorzaken voor de preciaire financiële situatie van Drechtwerk. De Wsw-rijks subsidie ontwikkelt zich negatief: de ontwikkeling hiervan houdt sinds enkele jaren geen gelijke tred meer met de loonkostenontwikkeling, voortkomend uit de Cao Wsw, en overige werkgeverslasten (o.a. pensioenpremies). Ook het wegvallen van de SPAK-VLW-regelingen

(bezuinigingsmaatregel van het kabinet in 2003) trof de sociale werkvoorziening zwaar in 2005. Ten slotte verandert de Wsw-doelgroep zich vanwege strengere indicatiecriteria, een ontwikkeling die is ingezet in 1998. Dit betekent dat meer gehandicapten instromen, die behoefte hebben aan vergaande voorzieningen, begeleiding en aanpassingen van de werkomgeving. Deze ontwikkelingen maken het lastig een financieel gezonde bedrijfsvoering te realiseren. Dit is ook de verklaring voor het feit, dat 80% van de Nederlandse SW-bedrijven in 2005 met verliezen kampte.

Opgemerkt moet worden dat de jaarrekeningen van Drechtwerk en haar dochteronderneming, het arbeidsreintegratiebedrijf Stimulans b.v., niet meer geconsolideerd zijn. In de jaarrekening van Drechtwerk zijn de resultaten van Stimulans b.v. dan ook niet opgenomen. De bepalingen in het Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten, die in 2004 in werking zijn getreden, staan consolideringen immers niet langer meer toe.

De accountant heeft in het bijgaande Rapport van Bevindingen haar voornemen uitgesproken over het afgeven van een accountantsverklaring, mits de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld.

Voor het tweede achtereenvolgende jaar is bij de accountantscontrole het rechtmatigheidsaspect getoetst door de accountant. Drechtwerk heeft van de accountant (de intentie voor) een goedkeurende verklaring gekregen ten aanzien van het aspect 'getrouwheid', maar een afkeurende verklaring ten aanzien van het aspect 'rechtmatigheid'. De reden van de afkeurende verklaring is gelegen in het feit, dat Drechtwerk in onvoldoende mate de Europese aanbestedingswet- en regelgeving heeft nagevolgd. Zowel directie als accountant merken hierbij op, dat dit deels te maken heeft met het feit dat Drechtwerk gebonden is aan enkele langlopende overeenkomsten, die niet zonder slag of stoot te ontbinden zijn. In 2005 heeft Drechtwerk reeds een Plan van Aanpak opgesteld om aan dit vraagstuk het hoofd te bieden. De eerste resultaten zijn reeds zichtbaar, in 2006 zal de volledige uitwerking zichtbaar worden.

Vanwege het feit dat er een onrechtmatigheid geconstateerd is, treedt artikel 198 van de Gemeentewet in werking. Hierin is bepaald dat als de gemeenteraad (Algemeen Bestuur) tot het oordeel komt dat uitgaven die in de jaarrekening zijn opgenomen niet rechtmatig zijn gedaan, zij dit standpunt terstond overbrengt aan het college (Dagelijks Bestuur) onder vermelding van de gerezen bedenkingen. Vervolgens zendt het Dagelijks Bestuur binnen twee maanden na ontvangst van het standpunt een voorstel aan het Algemeen Bestuur voor een zgn. 'indemniteitsbesluit', vergezeld van een reactie op de bij het Algemeen Bestuur gerezen bedenkingen.

Het Algemeen Bestuur heeft het Dagelijks Bestuur dan ook gevraagd een reactie te geven op de geconstateerde onrechtmatigheid, waarbij tevens een plan van aanpak wordt gepresenteerd om een afkeurende accountantsverklaring op het aspect 'rechtmatigheid' in 2006 te voorkomen. In dit plan zullen voorstellen moeten worden gedaan om binnen Drechtwerk beter dan voorheen Europese aanbestedingswet- en regelgeving na te volgen. Dit plan zal worden behandeld in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 28 juni 2006. Wanneer het Algemeen Bestuur zich kan vinden in dit plan, kan de jaarrekening 2005 definitief worden vastgesteld en aan gedeputeerde staten van Zuid-Holland ter vaststelling worden aangeboden. Vanzelfsprekend zal aan de raden hiervan een afschrift worden toegezonden.

Strategische visie toekomst WSW - Drechtwerk

In 2007 zal de WSW worden gemoderniseerd. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de WSW zal dan bij de gemeenten worden gelegd, zowel beleidsmatig als financieel. Naast de veranderende verantwoordelijkheden en de andere financieringsstructuur zal ook de doelgroep van de WSW nog verder worden ingeperkt. De nadruk zal komen te liggen bij de groep ernstig gehandicapten.

Gemeentestukken: 2006-25

In de nieuwe WSW wordt meer dan in de huidige wet uitgegaan van begeleid werken. Dat betekent dat mensen met een WSW-indicatie worden geplaatst bij reguliere werkgevers, met extra begeleiding vanuit een WSW-organisatie.

In het traject van de strategische visieontwikkeling is ook opgenomen dat er een bedrijfsplan wordt geschreven voor Drechtwerk. Dit bedrijfsplan is de vertaling van de strategische visie naar de operationele bedrijfsvoering. Duidelijk is dat dit bedrijfsplan ook zal zijn gericht op het weer op orde krijgen van de financiële situatie van Drechtwerk.

Door de directie van Drechtwerk worden een aantal maatregelen voorbereid, die de bedrijfsvoering op korte termijn moeten verbeteren. Dit om te voorkomen dat het bedrijfsresultaat over 2006 negatiever uitvalt dan reeds in de begroting 2006 gemeld. Het bestuur van Drechtwerk heeft de directie opgedragen er voor te zorgen dat deze maatregelen de te maken keuzes in het kader van de ontwikkeling van een strategische toekomstvisie niet belemmeren.

4. Aanpak/Uitvoering

Het bestuur van Drechtwerk zal door middel van bijgaande brief worden geïnformeerd over de zienswijze van de Raad ten aanzien van de jaarrekening 2005 van het openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden (Drechtwerk).

5. Kosten/Opbrengsten/Dekking

In 2005 heeft Drechtwerk een negatief bedrijfsresultaat geboekt van € 4,1 miljoen. Begroot was evenwel een negatief resultaat van – € 2,3 miljoen. Het Dagelijks Bestuur heeft voorgesteld om het extra verlies à € 1,8 miljoen – conform het standpunt van de provincie Zuid-Holland ten aanzien van de financiële relatie tussen gemeenschappelijke regelingen en gemeenten – direct aan te laten zuiveren door de deelnemende gemeenten. Hiermee wordt een negatief eigen vermogen van Drechtwerk per 31 december 2005 voorkomen, alsmede ingrijpen van de provincie met als doel het borgen van de financiële huishouding van gemeenschappelijke regelingen. Voor de achtergronden van de jaarrekening verwijs ik u naar bijgaand ontwerp.

Voor de gemeente Ridderkerk komt dit neer op een extra bijdrage van € 155.000,= over 2005. Voorgesteld wordt, conform de gevolgde werkwijze bij de 22e begrotingswijziging 2005, deze extra bijdrage t.l.v. de bufferreserve te brengen.

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

Behandeld in de raadsvoorbereidende commissie
Behandeld in de raad d.d. 29 juni 2006
JWS/362/JWS/HB